

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Detectio Nvgarvm Lvtheri, Cvm Declaratione Veritatis Catholicae, Et Confvtatione Dogmatvm Lvtheranorvm

Bundere, Jan van den

Louanij, 1551

De sacræ scripturæ interpretatione. cap. xvij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35621

acceptauerit saluari non possit. Dei enim est, non mea doctrina, idcirco & iudicium meum, non meum sed Dei est. Hanc ne didicisti arrogantiam in schola Christi Lutheri, eam magis docuit te aduersarius Christi & christianorum, diabolus, qui propter suam superbiam caelo eiectus est.

Is cupit suae doctrinae rationem reddere & fundamentum ostendere coram uniuerso mundo qui succubuit Lipsiae disputans cum vno Ectio, qui congregari cum Cocleo veritus est, etiam frequenter prouocatus.

De sacrae scripturae interpretatione. Ca. XVIII.

PHILOMATHES Hoc scio te probaturum quod Lutherus scribens contra anabaptistas ait. Nos fatemur multa bona sub papatu esse, imo omnia bona Christiana inde ad nos defluxisse. Nempe confitemur in papatu veram esse scripturam sacram, verum baptismum, verum sacramentum altaris, veras clauas ad remittenda peccata, verum predicandi officium, verum cathecismum.

ORTHODOXVS Bene quidem hic dixit si in ea perstitisset sententia. Huius enim immemor, totum studium conuertit in ademptionem authoritatis & obedientiae papalis. Admit enim illi ius interpretandi scripturas, eouocandi concilia generalia in li. theutonico quem intulauit de reformatione ecclesiae. Hic namque illi placuit

placuit

DE SACRAE SCRIPTURAE

placuit titulus (cū tamen nihil in eo titulo respondeat) Alio quodam libello plebem constituit iudicem doctrinarum, & decretorum non modò papę & episcoporum, verū etiam conciliorum vniuersalium. Hominum inquit verba ac doctrinę constituerunt & ordinauerūt, iudiciū super doctrinis cōmittendum esse Episcopis & doctoribus atque concilijs. Quicquid illi concluderint totum mundum accipere debere pro iure articulisque fidei. Christus directè contrarium statuit, auferens ab Episcopis doctisque, & à concilijs vtrumque. Nempe ius & potestatem iudicandi doctrinas, ac tribuens vtrumque vnicuique, & omnibus christianis vniuersaliter, secūdam illud, Oues meę vocem meam audiunt. Item Oues meę me sequuntur alienos non sequuntur, sed fugiunt ab eis, quia non nouerunt vocem alienorum.

1449.80.

Audiat pius quiuis christianus quàm parum habeant rationis quę Lutherus obrudere conatur orbi, Viros pijsimos ac doctissimos Augustinū, Hieronymū, Gregorium, Chrysostomum, Hylarium, cæterosque ecclesię magistros ab ouili Christi separat, tanquam for didos hedos, eosque sacras literas non intellexisse asseuerat, Quis pius ei assentiet? Quis est quod Petrus ait spiritus sancto inspirati lo-

2. Pet. 1.

cuti sunt sancti Dei homines? Et Paulus .
Christus ascendens dedit quosdam quidem
apostolos, quosdam autem prophetas, ali-
os verò euangelistas, alios autem pastores
& doctores, ad consummationem sancto-
rum, in opus ministerij, in ædificationem cor-
poris Christi. Præterea in epistola ad equi-
tem germanum spiritum intelligendi scriptu-
ras, & spiritum iudicij adimit Lutherus cle-
ricis, attribuens laicis. Deus inquit in repro-
bum sensum tradidit clericos, vt veritatem
ignorent, quam laici amplectuntur. Quis
 vel scintillam habens cerebri sani, à textore
 aut fullone iudicium exquiret picturæ, con-
 temptis pictoribus? Quo iudicio censet Lu-
 therus omnes clericos reprobos, vt nullus sa-
 nè quid intelligat: & omnes laicos sanctos,
 vt omnia diiudicent? Vt quæ clericorum est
 eis ademptam, amplexentur interpretatio-
 nem sacrarum literarum laici. Aliter omnino
 sensit Orthodoxus ille Valentinianus Impe-
rator, vt recenset historia tripertita lib. 7. ca.
12. Qui ab Episcopis Helleponti Bithiniæ,
 rogatus, vt interesset synodo ad emenda-
 tionem dogmatū, respondit. Mihi quidem
cū vnus sim de populo, fas non est talia
perscrutari, sed vobis sacerdotibus hæc cura
commissa est.

G

At

DE SACRAE SCRIPTURAE

At Basilius magnus dum cum Valente Imperatore multa de diuinis dogmatibus verba loqueretur, quidam qui erat super imperiales epulas constitutus, Demosthenes nomine, sese ingessit. Cui Basilius, Tuum est de pulmentarijs cogitare, non dogmata diuina decoquere, hoc refert histo. triper. lib. septimo. cap. trigesimo sexto.

Dominus quoque Deutero. 17. sanxit. Si difficile aut ambiguum apud te iudicium esse prospexeris, & iudicium videris verba variari, Ascende ad locum quem elegerit dominus, veniesque ad sacerdotes Leuitici generis, & ad iudicem qui fuerit illo tempore, queresque ab illis, qui indicabunt tibi iudicij veritatem. Vides ne Luthere excecata talpa quantum dominus clericis tribuat? Quid obsecro iuuat te illa sententia, Oues meae vocem meam audiunt? Ego equidem clericos potiore gregis dominici partem existimo. Omnium quidem ouium Christi est audire Christi vocem, & ipsum sequi, non alienum. Non autem omnium est sacras literas diiudicare. Imo nec omnibus permittitur de eis disputare. Dicitur namque C. de sum. trinit. & fid. catho. leg. nemo. Nemo clericus vel militaris vel alterius cuiuslibet condi-

conditionis de fide Christiana publicè turbis coadunatis & audientibus tractare conetur in posterum.

PHILOMATHES Quibus rogo laicis concedit Lutherus iudicium sacrarum literarum?

ORTHODOXVS Profectò suis Germanis. Quales verò hi sunt insinuat in quodam theutonico libello contra Suermeros de sacramento eucharistiæ, Nos (inquit) Germani tales sumus socij, Quicquid novum est accipimus, ei que adheremus, velut fatui. Si quis prohibet, is nos ad hoc furentiores reddit. Sin nemo prohibeat, Nos ipsi statim exatiamur & fastidimus, inhiantes subinde ad aliud novum quid.

O crassam Lutheri oscitantiam, dixerò potius an stultitiam. Qui summum pontificem, episcopos, aut ecclesiæ prælatos, aut doctores, ad vnum omnes à sacrarum literarum iudicio arcet, idiotas, rudes & impuros ad intima vsque admittit, quos tamen vt audisti ridiculos ferè & ad res novas propensissimos esse asseruit.

Maximè verò miratu dignum est quod in prologo libri intitulati aduersus falsò nominatū ecclesiasticorum statū, scripta sua tā exacta

G ij habet

DE SACRAE SCRIPTURAE

habeat quòd nullius cēsoris limam admittat, ne angeli quidem. Fiduciæ suę basim allegat aduersus Regem Angliæ scribens, vbi ait. Certus sum dogmata mea me habere de cœlo, dogmata mea stabunt & papa cadet. Euge Luthere qui vbique scripturam desideras, ex quo scripturę loco hanc certitudinem expiscatus es? Tam es certus de tuo dogmate, quàm certus dormiens de eo quod somniat. Consultius tibi longè fuisset audisse Sapientis dictum, Ne innitaris prudentiæ tuæ, quod interpretatur Hieronymus in parabolis, & recitatur de constit. ca. ne innitaris. Prudentiæ suæ innititur qui ea quæ sibi agenda vel dicenda videntur, patrū decretis præponit, hoc facit Lutherus. Ob oculos tibi perpetuò volui debuisse illud Isaïæ celebre axioma, Væ qui sapientes estis in oculis vestris, & coram vobismetipsis prudentes. Nam de his dominus, Perdam inquit sapientiam sapientum, & prudentiam prudentium reprobabo. Dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. Quoniã Deus apprehēdit sapientes in astutia sua, & consilium prauorum dissipat.

Prov. 3.

isa. 29.
3. Cor. 3

job. 5.

AN. S. 0.